

**POŽADAVKY NA
POSKYTOVATELE
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V RÁMCI
ZÁKLADNÍ SÍTĚ SOCIÁLNÍCH
SLUŽEB LIBERECKÉHO KRAJE
S VAZBOU NA KARTY
ŘEŠENÝCH POTŘEB**

Obsah

1	Oblast služeb pro seniory	4
	Vize Libereckého kraje pro cílovou skupinu služeb pro osoby se zdravotním postižením a chronickým onemocněním.....	4
	Osobní asistence - §39 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	6
	Pečovatelská služba - §40 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	7
	Odlehčovací služby - §44 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	8
	Centra denních služeb - §45 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	9
	Denní stacionáře - §46 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	10
	Domovy pro seniory - §49 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	11
	Domovy se zvláštním režimem - §50 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	12
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením - §66 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	13
2	Oblast služeb pro osoby se zdravotním postižením	14
	Vize Libereckého kraje pro cílovou skupinu služeb pro osoby se zdravotním postižením a chronickým onemocněním.....	14
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením - §48 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	16
	Týdenní stacionáře - §47 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	17
	Chráněné bydlení - §51 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	18
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče - §52 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	19
	Sociálně terapeutické dílny - §67 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	20
	Průvodcovské a předčitatelské služby - §42 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	21
	Tlumočnické služby - §56 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	21
	Sociální rehabilitace - §70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	21
	Odborné sociální poradenství - §37 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	22
	Raná péče - §54 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	23
	Podpora samostatného bydlení - §43 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	24
3	Oblast sociálních služeb prevence – jednotlivci ohrožení sociálním vyloučením	25
	Vize pro jednotlivce ohrožené sociálním vyloučením	25
	Azylové domy pro jednotlivce - § 57 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	26
	Terénní programy - § 69 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	27
	Kontaktní centra - § 59 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	28
	Nízkoprahová denní centra - § 61 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	29
	Noclehárny - § 63 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	30
	Telefonická krizová pomoc - § 55 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	31
	Krizová pomoc - § 60 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	32
	Služby následné péče - § 64 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	33
	Intervenční centra - § 60a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	34
4	Oblast sociálních služeb prevence – rodiny s dětmi a děti ohrožené sociálním vyloučením	35
	Vize v oblasti služeb prevence – rodiny s dětmi a děti ohrožené sociálním vyloučením	35

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - §65 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	36
Azylové domy pro rodiny s dětmi - § 57 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	37
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež - §62 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách	38
Domy na půl cesty - § 58 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.....	39

Předložený materiál poukazuje na stav a některé jevy, ke kterým při poskytování jednotlivých druhů služeb dochází, předkládá návrhy základních vizí a požadavků na poskytovatele sociálních služeb v rámci krajské sítě sociálních služeb Libereckého kraje.

Hlavní aktivitou každého zadavatele sociálních služeb je snaha o vymezení jasných vzájemných pravidel pro obsah, rozsah a kvalitu služeb, které poskytovatelé sociálních služeb poskytují v rámci krajské sítě služeb s ohledem na zajištění potřeb osob v nepříznivé sociální situaci na území daného kraje. V oblasti sociálních služeb jde zejména o upřesnění obsahu sociální služby a jasných kritérií pro její poskytování v souladu s potřebami zájemců/uživatelů a se stavem dostupnosti služeb v kraji.

Zpracované vize pro dílčí cílové skupiny jsou koncipované jako dlouhodobé směřování Základní sítě sociálních služeb Libereckého kraje pro období 2020+.

Součástí materiálu jsou charakteristiky druhů sociálních služeb, ve kterých se odráží nastavení jednotlivých druhů služeb ve vztahu k naplňování dlouhodobé vize Libereckého kraje. Jedná se o konkrétní požadavky a upřesnění pro poskytovatele, jejichž cílem je:

- Upřesnit požadavky zadavatele ve vztahu ke každému druhů sociálních služeb v návaznosti na vize rozvoje sociálních služeb Libereckého kraje.
- Reagovat na nejčastější chyby a překážky v oblasti efektivity a navrhnout vhodná opatření
- Sjednocují požadavky tak, aby služba naplňovala svojí roli v síti služeb.

Na vize a charakteristiky navazují zpracované Karty řešených potřeb Libereckého kraje.

1 Oblast služeb pro seniory

Vize Libereckého kraje pro cílovou skupinu služeb pro osoby se zdravotním postižením a chronickým onemocněním

---

Umožnit lidem v seniorském věku co nejdéle setrvat ve svém domácím prostředí, být součástí své přirozené komunity, zachovat si své sociální vazby a co nejvíce řídit svůj život i ve své závěrečné etapě.

Podpora seniorů začíná možností poradit se o své situaci. V případě potřeby je možné získat pomoc skrze poskytnutí sociálních služeb.

Základním prvkem sítě sociálních služeb pro seniory jsou terénní služby, které poskytují podporu a pomoc seniorům v jejich domácím přirozeném prostředí, pomáhají vytvořit podmínky pro možnost bezpečného setrvání v domácím prostředí, doplňují péči rodiny a blízkých, jiné veřejné a zdravotní služby.

Ambulantní služby přispívají k možnosti setrvání osoby v nepříznivé sociální situaci v domácím prostředí při zachování možnosti pracovního uplatnění rodiny a blízkých a možnosti odpočinku.

Síť terénních a ambulantních sociálních služeb pro seniory je doplněna především pobytovými službami komunitního typu¹, které zajišťují péči o lidi s vysokou mírou závislosti, které využijí celodenní provoz služby a umožňují zachování vazeb s komunitou, ve které senioři žili a setrvávají v lokalitě, ke které mají vztah.

Podpora osob v seniorském věku vychází z přání a trendů ve společnosti. Lidé v seniorském věku si přejí zůstat součástí komunity, ke které náleží a zachovat si kvalitu života i v jeho závěru (např. netrpět bolestí).

Počínajícím trendem ve společnosti dnes je i návrat vnímání konce života jako přirozeného závěru, který se může odehrávat v kruhu blízkých za podpory odborníků, kteří osobu a její blízké či pečující provedou bezpečně touto etapou (hospicová péče, home care a terénní sociální služby).

Síť sociálních služeb pro seniory je vytvářena s cílem poskytnout včasnou a odpovídající podporu seniorům v nepříznivé sociální situaci, podporu poskytovanou přednostně v jejich přirozeném prostředí za využití běžně dostupných veřejných služeb a péče blízkých osob a v návaznosti na další odborné, především zdravotní služby.

Zvyšující se ekonomické požadavky na zajištění podpory osob v nepříznivé sociální situaci vedou k akcentaci východisek a cílů poskytování sociálních služeb tak, aby byla zajištěna efektivita vynaložených prostředků a zároveň zajištěna udržitelnost pomoci pro lidi nacházející se v nepříznivé sociální situaci. Jedná se především o tato zákonná východiska:

- Sociální služby budou poskytovány pouze tomu, komu jsou určeny a jen v odpovídajícím rozsahu v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Sociální služby jsou poskytovány pouze osobám v nepříznivé sociální situaci, které nejsou schopny svou situaci řešit vlastními silami nebo za pomoci blízkých osob a dalších přirozených zdrojů.
- Poskytování musí vést k řešení nepříznivé sociální situace.
- Poskytování služby podporuje rozvoj samostatnosti, motivuje osoby k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace, vede k sociálnímu začleňování.
- Poskytování služeb doplňuje přirozené zdroje (veřejné služby, přátelské, rodinné, sousedské a jiné zdroje).

---

¹ Komunitní služba je sociální služba, která nevyklučuje místně ani způsobem jejího poskytování osobu ze společnosti a podporuje ji ve využívání běžných zdrojů v okolí a všech jeho schopností, které dále rozvíjí.

- Při poskytování služeb jsou respektována pravidla veřejné podpory tak, aby nedocházelo k narušení hospodářské soutěže.

Terénní služby jsou dostupné na celém území kraje, tj. ve všech obcích kraje dle zjištěných potřeb v území. Provozní doba služeb je zajištěna v průběhu celého týdne včetně víkendů a svátků. Služby se zaměřují na všechny cílové skupiny včetně osob se zdravotním postižením, osob s duševním onemocněním mentálním, chronickým onemocněním a rodin s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

Ambulantní služby zajišťují podporu lidí v seniorském věku, jež nemohou trávit den samostatně ve své domácnosti, neboť potřebují pravidelnou pomoc druhé osoby nebo stálý dohled (např. při počínající demenci) a není možné u nich zajistit podporu terénní služby z důvodu rozsahu a finanční náročnosti péče. Poskytování služby vede k podpoře a zachování samostatnosti seniorů a umožňuje jim vykonávat běžné věci tak, aby byly co nejvíce zachovány jejich schopnosti a jejich dovednosti. Provozní doba služeb odpovídá potřebám cílové skupiny a pečujících osob s ohledem k možnosti jejich zapojení na trh práce, tj. je zajištěna v pracovní dny v rozsahu optimálně 10 hodin denně zpravidla od 7 do 17 hodin. Tj. aby pečující osoby měly možnost účastnit se ekonomické činnosti (mohly docházet do zaměstnání), měli zachovaný prostor pro vlastní aktivity a mohla být udržena péče ze strany osob blízkých.

Pobytové služby jsou určeny osobám s vysokou mírou podpory (z důvodu fyzického postižení či poruchou rozumových schopností), které nemohou být v domácím prostředí za podpory pečující osoby ani za podpory terénních a ambulantních služeb, tzn. osobám, které potřebují a využijí nepřetržitý provoz služby.

Poskytování péče slouží k doplnění vlastních schopností a dovedností osoby, služba posiluje soběstačnost a samostatnost osoby včetně rozhodování o sobě s využitím kompenzačních pomůcek a spolupráce s osobami blízkými a dalšími subjekty, a to ve všech oblastech běžného života dle provedeného zjišťování potřeb.

- Sociální šetření je prováděno po podání žádosti a evidovány jsou neuspokojení žadatelé z důvodu plné kapacity, kteří spadají do cílové skupiny a mají aktuální zájem o využívání služby.
- Služby mají navázanu spolupráci se subjekty zajišťujícími odbornou, především zdravotní péči pro své uživatele, např. v oblasti léčby bolesti, fyzioterapie.

Osobní asistence - §39 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Osobní asistence je terénní sociální službou péče poskytovanou osobám v nepříznivé sociální situaci na území Libereckého kraje. Podporuje život v přirozeném prostředí, doplňuje péči neformálních pečujících osob a podporuje je při pochopení potřeb uživatele a nastavení péče v domácím prostředí. Podporuje uživatele ve využívání běžně dostupných veřejných služeb a udržení běžných vazeb v komunitě.
- Osobní asistence je v informačních materiálech služby nabízena a následně poskytována dle potřeb uživatelů bez časového omezení.
- Osobní asistence nabízí a svou nabídkou sociální služby oslovuje všechny cílové skupiny uvedené v zákoně o sociálních službách: osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění (včetně psychického onemocnění, např. demence) nebo zdravotního postižení (fyzického, smyslového, mentálního), jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.
- Poskytovatel nabízí/ zprostředkovává uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci druhé osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové, fyzické postižení).
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob, které jsou službou podporovány, např. péče o sebe, péče o domácnost, podpora při uplatňování práv, obstarání osobních záležitostí, komunikace, orientace, kontakt se společenským prostředím atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplývá ze zjišťování potřeb.
- Poskytovatel spolupracuje s dalšími odbornými službami především zdravotními (např. home care, hospicová péče) a tísňovou péčí a dalšími subjekty, včetně sociálního pracovníka na obci.
- Poskytovatel poskytuje základní poradenství žadatelům o službu. Pokud žadatel nesplňuje podmínky pro poskytování služby, nabízí vhodné řešení jeho nepříznivé sociální situace pomocí jiných sociálních nebo dalších veřejných služeb.
- Poskytovatel poskytuje sociální poradenství v oblasti sociálních dávek a orientuje uživatele v základních finančních otázkách, tj. podporuje jejich základní finanční gramotnost.

- Pečovateľská služba je základní sociální službou péče poskytovanou osobám v nepříznivé sociální situaci na celém území Libereckého kraje. Podporuje život v přirozeném prostředí, doplňuje péči neformálních pečujících osob a podporuje je při pochopení potřeb uživatele a nastavení péče v domácím prostředí. Podporuje uživatele ve využívání běžně dostupných veřejných služeb a udržení běžných vazeb v komunitě.
- Poskytovatel nabízí a svou nabídkou sociální služby oslovuje všechny cílové skupiny uvedené v zákoně o sociálních službách: osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění (včetně psychického onemocnění) nebo zdravotního postižení (fyzického, mentálního i smyslového), a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.
- Pečovateľská služba je odborná služba, která zaměřuje svou činnost především na přímou práci s uživateli služby². Svými úkony nenahrazuje činnost jiných veřejných služeb, které nečerpají veřejnou podporu (např. rozvoz jídla, úklid).
- Pečovateľská služba je v informačních materiálech služby nabízena a následně poskytována dle potřeb uživatelů minimálně v rozsahu 7:00 – 19:00, včetně víkendů a svátků.
- Pečovateľská služba je dostupná a poskytovaná stejným způsobem a ve stejném rozsahu všem uživatelům, tzn. uživatelům v běžných domácnostech (v terénu) a uživatelům v bytech zvláštního určení včetně domů s pečovatelskou službou na území působnosti dané služby.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob dle metodické pomůcky Libereckého kraje (regionální karty potřeb), které jsou službou podporovány, např. péče o sebe, péče o domácnost, podpora při uplatňování práv, obstarání osobních záležitostí, komunikace, orientace, hospodaření s finančními prostředky, kontakt se společenským prostředím, seberealizace atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Poskytovatel spolupracuje s dalšími odbornými službami především zdravotními (např. home care, hospicová péče) a tísňovou péčí a dalšími subjekty, včetně sociálního pracovníka na obci.
- Poskytovatel informuje/nabízí uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci druhé osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové, fyzické postižení).
- Poskytovatel poskytuje sociální poradenství v oblasti sociálních dávek a orientuje uživatele v základních finančních otázkách, tj. podporuje jejich základní finanční gramotnost.
- Poskytovatel poskytuje základní poradenství žadatelům o službu. Pokud žadatel nesplňuje podmínky pro poskytování služby, nabízí vhodné řešení jeho nepříznivé sociální situace pomocí jiných sociálních nebo dalších veřejných služeb.

---

² Viz aktuálně platná Metodika pro poskytovatele sociálních služeb zařazených do Základní sítě sociálních služeb Libereckého kraje

Odlehčovací služby - §44 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

- Odlehčovací služby jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, kterým jinak zajišťuje péči blízká či jiná pečující osoba v jejich přirozeném prostředí. Umožňují pečujícím osobám čas na oddech, rekonvalescenci nebo vyřizování osobních záležitostí zajištěním péče o jejich blízkou osobu. Jsou poskytovány na přechodnou dobu.
- Odlehčovací služby pobytového typu nabízejí časově omezenou péči seniorům a osobám se zdravotním postižením, včetně dětí odpovídající mírou závislosti na péči jiné fyzické osoby odpovídající mírou závislosti 3. a 4. stupni příspěvku na péči za účelem zajištění nezbytného odpočinku pečující osoby či v případě, kdy pečující osoba nemůže zajistit po určitou dobu péči ze zdravotních důvodů či jiných překážek. Časově omezenou péčí se rozumí péče trvajících zpravidla do 3 měsíců za 12 měsíců.
- Terénní odlehčovací služba **poskytuje také sociální poradenství** v oblasti sociálních dávek a orientuje uživatele v základních finančních otázkách, tj. podporuje jejich základní finanční gramotnost.
- Odlehčovací služby doporučují/pomáhají zajistit uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci druhé osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob, které jsou službou podporovány, např. péče o sebe, osobní hygiena, péče o zdraví a bezpečí, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, rozvoj hybnosti atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři (dle metodické pomůcky – regionální karty potřeb Libereckého kraje) a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Poskytovatel poskytuje základní poradenství žadatelům o službu. Pokud žadatel nesplňuje podmínky pro poskytování služby, nabízí vhodné řešení jeho nepříznivé sociální situace pomocí jiných sociálních nebo dalších veřejných služeb.

Centra denních služeb - §45 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

- Centra denních služeb poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku (např. osobám s demencí). Dále osobám se zdravotním postižením a osobám s chronickým duševním onemocněním, které nenacházejí uplatnění na otevřeném či chráněném trhu práce ani v sociálně terapeutických dílnách a které potřebují pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby v průběhu dne.
- Uživatelé služby jsou osoby vyžadující intenzivní podporu během dne, které mají zajištěnu péči osoby blízké, jiné fyzické osoby nebo jiného subjektu ve večerních hodinách, o víkendech a svátcích.
- Centra denních služeb umožňují svým uživatelům žít svůj život v přirozeném rytmu týdne složeném z pracovních a volných dní a trávit obvyklý čas mimo domov ve společnosti vrstevníků.
- Centra denních služeb jsou zaměřena na rozvoj resp. udržení schopností a dovedností uživatelů, usilují o zvýšení samostatnosti a soběstačnosti těchto osob a o rozvoj dovedností potřebných pro samostatný život a život odpovídající jejich věku. Tomu odpovídá přístup pracovníků služby a nabízené sociálně terapeutické a aktivizační činnosti.
- Centra denních služeb nabízejí/doporučují uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).
- Centra denních služeb nabízejí službu v pracovní dny v rozsahu 10 hodin denně zpravidla od 7 do 17 hodin dle regionálních požadavků tak, aby pečující osoby měly možnost být ekonomicky aktivní. Dle potřeb pečujících osob mohou být poskytovány krátkodobě na přechodnou dobu.
- Centra denních služeb jsou poskytována v prostorách odpovídajících potřebám cílové skupiny, např. bezbariérovost.
- Poskytovatel zprostředkovává, případně zajišťuje dopravu uživatelům do zařízení poskytované služby v rámci doplňkové činnosti nebo dodavatelsky.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblastí potřeb běžného života osob, které jsou službou podporovány, např. péče o sebe, péče o své zdraví, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, hospodaření s finančními prostředky, zajištění kontaktu se společenským prostředím, seberealizace atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Poskytovatel poskytuje základní poradenství žadatelům o službu. Pokud žadatel nesplňuje podmínky pro poskytování služby, nabízí vhodné řešení jeho nepříznivé sociální situace pomocí jiných sociálních nebo dalších veřejných služeb.

Denní stacionáře - §46 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

- Denní stacionáře poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení (např. osobám s demencí) a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.
- Denní stacionáře jsou v případě dospělých osob v produktivním věku určeny především dospělým, kteří nenacházejí uplatnění na otevřeném či chráněném trhu práce ani v sociálně terapeutických dílnách a kteří potřebují pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby v průběhu dne.
- Uživatelé služby jsou osoby vyžadující intenzivní podporu během dne, které mají zajištěnu péči osoby blízké, jiné fyzické osoby nebo jiného subjektu ve večerních hodinách, o víkendech a svátcích. Denní stacionáře umožňují svým uživatelům (děti, dospělí) žít svůj život v přirozeném rytmu týdne složeném z pracovních a volných dní a trávit obvyklý čas mimo domov ve společnosti vrstevníků. Pečujícím osobám umožňuje žít v přirozeném rytmu týdne a být ekonomicky aktivní.
- Denní stacionáře nabízejí službu v pracovní dny v rozsahu 10 hodin denně **optimálně** od 7 do 17 hodin dle regionálních požadavků tak, aby pečující osoby měly možnost být ekonomicky aktivní. Dle potřeb pečujících osob mohou být poskytovány krátkodobě na přechodnou dobu.
- Denní stacionáře jsou zaměřeny na rozvoj resp. udržení schopností a dovedností uživatelů, usilují o zvýšení samostatnosti a soběstačnosti těchto osob a o rozvoj dovedností potřebných pro samostatný život a život odpovídající jejich věku. Tomu odpovídá přístup pracovníků služby a nabízené sociálně terapeutické a aktivizační činnosti.
- Poskytovatel zprostředkovává dopravu osob se zdravotním postižením do zařízení poskytované služby v rámci doplňkové činnosti nebo dodavatelsky.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob, které jsou službou podporovány, např. péče o sebe, osobní hygiena, péče o své zdraví, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, hospodaření s finančními prostředky, zajištění kontaktu se společenským prostředím, seberealizace, obstarání osobních záležitostí, rozvoj hybnosti atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Denní stacionáře jsou poskytovány v prostorách odpovídajících potřebám cílové skupiny např. bezbariérovost.
- Denní stacionáře nabízejí/doporučují uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).
- Poskytovatel poskytuje základní poradenství žadatelům o službu. Pokud žadatel nesplňuje podmínky pro poskytování služby, nabízí vhodné řešení jeho nepříznivé sociální situace pomocí jiných sociálních nebo dalších veřejných služeb.

Domovy pro seniory - §49 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

- Domovy pro seniory jsou určeny osobám s vysokou mírou podpory odpovídající stupni závislosti na pomoci druhé osoby III. a IV. stupně, které nemohou zůstat v domácím prostředí za podpory pečující osoby ani za podpory dostupných terénních a ambulantních služeb, tj. potřebují a využijí nepřetržitý provoz služby.
- Domovy pro seniory jsou zařízení tzv. komunitního typu nepřesahující svou kapacitou 70 uživatelů, které jsou určeny především pro žadatele z daného regionu (ORP) a umožňují tak seniorům zachovávat rodinné vazby a sociální kontakty vázané na dané místní společenství.
- Sociální šetření je prováděno po podání žádosti a evidování jsou pouze žadatelé, kteří mají zájem o okamžité využití služby a u kterých proběhlo sociální šetření. Neuspokojení žadatelé, jejichž nepříznivá sociální situace odůvodňuje poskytování daného druhu sociální služby, jsou dále vedeni v Evidenci žadatelů o službu – viz § 88 písm. g) ZSS. Při sociálním šetření služba poskytuje sociální poradenství a pečlivě zvažuje v souladu s §38 ZSS, o sociálních službách zda nelze situaci žadatele řešit jinak než poskytnutím pobytové služby. Takové žadatele pak informuje o dalších formách pomoci prostřednictvím terénních a ambulantních sociálních služeb Liberecký kraj zavede sledování zájemců o sociální službu, a to na základě anonymizovaného kódu. Sledování bude probíhat v rámci IT aplikace KISSOS.
- Domovy pro seniory nabízejí/doporučují uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).
- Poskytování péče slouží k doplnění vlastních schopností a dovedností osoby, služba posiluje soběstačnost a samostatnost osoby včetně rozhodování o sobě s využitím kompenzačních pomůcek. Služba klade důraz na posílení a udržení dovednosti a kompetencí uživatelů služby.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob, které jsou službou podporovány, např. péče o sebe, osobní hygiena, péče o zdraví, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, zajištění kontaktu se společenským prostředím, obstarání osobních záležitostí atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Budovy zařízení jsou bezbariérové, ubytování uživatelů je zajištěno v jednolůžkových nebo dvoulůžkových pokojích s vlastním WC a koupelnou/sprchou. Architektonické řešení budov odpovídá potřebám uživatelů a potřebám péče o ně. Rozloha pokojů a vstup do pokojů umožňuje snadné využívání pomůcek, které poskytovatel potřebuje k poskytované péči (zvedák, vozík, pojízdné lehátko, koupací lůžko apod.) s vazbou na materiálně technický standart MPSV ČR.
- Služby mají navázanu spolupráci se subjekty zajišťujícími odbornou (především zdravotní) péči pro své uživatele, např. v oblasti léčby bolesti, fyzioterapie.

Domovy se zvláštním režimem - §50 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Domovy se zvláštním režimem jsou určeny osobám s vysokou mírou podpory, které mají obtíže v oblasti orientace a nemohou být v domácím prostředí za podpory pečující osoby ani za podpory terénních a ambulantních služeb, tzn. osobám, které potřebují a využijí nepřetržitý provoz služby.
- Domovy se zvláštním režimem jsou nejlépe zařízení tzv. komunitního typu nepřesahující svou kapacitou 25 uživatelů, která umožňují seniorům zachovávat rodinné vazby a sociální kontakty vázané na dané místní společenství daného regionu (ORP). Péče je poskytována stabilními týmy odborně připravených pečovateli v domácnostech o max. 6 – 8 uživatelích.
- Domovy se zvláštním režimem s cílovou skupinou osob s chronickým duševním onemocněním včetně závislosti na návykových látkách jsou pobytová zařízení určená pro větší území, než je území obce s rozšířenou působností.
- Poskytování péče slouží k doplnění vlastních schopností a dovedností osoby, služba posiluje soběstačnost a samostatnost osoby včetně rozhodování o sobě s využitím kompenzačních pomůcek.
- Sociální šetření je prováděno po podání žádosti a evidováni jsou pouze žadatelé, u kterých proběhlo sociální šetření. Neuspokojení žadatelé, jejichž nepříznivá sociální situace odůvodňuje poskytování služby, jsou dále vedeni v Evidenci žadatelů o službu – viz § 88 písm. g) ZSS. Při sociálním šetření služba poskytuje sociální poradenství a pečlivě zvažuje v souladu s §38 ZSS, o sociálních službách zda nelze situaci žadatele řešit jinak než poskytnutím pobytové služby. Takové žadatele pak informuje o dalších formách pomoci prostřednictvím terénních a ambulantních sociálních služeb Liberecký kraj zavede sledování zájemců o sociální službu, a to na základě anonymizovaného kódu. Sledování bude probíhat v rámci IT aplikace KISSOS.
- Poskytovatelé nabízejí/doporučují uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob, které jsou službou podporovány, např. péče o sebe, osobní hygiena, péče o své zdraví, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, hospodaření s finančními prostředky, zajištění kontaktu se společenským prostředím, seberealizace atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplývá ze zjišťování potřeb.
- Budovy zařízení jsou bezbariérové, ubytování uživatelů je zajištěno v jednolůžkových nebo dvoulůžkových pokojích s vlastním WC a koupelnou/sprchou. Architektonické řešení budov odpovídá potřebám uživatelů a potřebám péče o ně. Rozloha pokoje umožňuje snadné využívání pomůcek, které poskytovatel potřebuje k poskytované péči (zvedák, vozík, pojízdné lehátko, koupací lůžko apod.)
- Poskytovatel poskytuje základní poradenství žadatelům o službu. Pokud žadatel nesplňuje podmínky pro poskytování služby, nabízí vhodné řešení jeho nepříznivé sociální situace pomocí jiných sociálních nebo dalších veřejných služeb.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením - §66 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením podporují seniory a osoby se zdravotním postižením, kteří se nacházejí v nepříznivé sociální situaci tak, aby mohli i nadále žít ve svém přirozeném prostředí a být součástí své komunity.
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou poskytovány především jako terénní služba krátkodobého charakteru, která podporuje uživatele v nalezení vhodného řešení jeho nepříznivé sociální situace prostřednictvím využití sociálních služeb v jeho nejbližším okolí (např. pečovatelská služba, osobní asistence), nebo využitím společenských možností (aktivit) v rámci obce. Při hledání řešení nepříznivé sociální situace spolupracuje služba se sociálním pracovníkem obce, ve které uživatel žije.
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou zaměřeny na individuální podporu uživatele a nezastupují společenské, kolektivní aktivity.
- Poskytovatel nabízí/doporučuje uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob, které jsou službou podporovány, např. obstarání osobních záležitostí, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, zajištění kontaktu se společenským prostředím, seberealizace, hospodaření s finančními prostředky atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Sociálně aktivizační služby poskytují sociální poradenství také v oblasti sociálních dávek a orientují uživatele v základních finančních otázkách, tj. podporuje jejich základní finanční gramotnost.
- Poskytovatel poskytuje základní poradenství žadatelům o službu. Pokud žadatel nesplňuje podmínky pro poskytování služby, nabízí vhodné řešení jeho nepříznivé sociální situace pomocí jiných sociálních nebo dalších veřejných služeb.

2 Oblast služeb pro osoby se zdravotním postižením

Vize Libereckého kraje pro cílovou skupinu služeb pro osoby se zdravotním postižením a chronickým onemocněním

---

Sociální služby podporují osoby se zdravotním postižením a osoby s chronickým onemocněním tak, aby žili život obdobný životu jejich vrstevníků a byli součástí přirozené komunity.

Zároveň nabízená podpora osob se zdravotním postižením a chronickým onemocněním, umožňuje jejich blízkým a jiným pečujícím osobám žít v přirozeném rytmu týdne složeného z pracovních a volných dní.

Vize pro dospělé osoby se zdravotním postižením

Osobám se zdravotním postižením jsou k dispozici sociální služby tak, aby mohly žít život srovnatelný s životem svých vrstevníků. Podpora osob se zdravotním postižením a chronickým onemocněním je poskytována přednostně v jejich přirozeném prostředí za využití běžně dostupných veřejných služeb a za podpory péče blízkých osob. Způsob podpory a dostupnost sociálních služeb umožňují uživatelům prožívat změny a aktivity, které odpovídají běžnému rytmu pracovních a volných dní a odpovídají jejich věku. Tzn. je zajištěna podpora v oblasti bydlení a podpora při pracovním uplatnění, seberealizaci či účasti v procesu celoživotního vzdělávání.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem jsou určeny osobám se zdravotním postižením a chronickým onemocněním s vysokou mírou podpory. Jedná se o osoby, které nemohou žít ve svém domácím prostředí s využitím přirozených zdrojů a za podpory pečující osoby, terénních a ambulantních služeb a využijí nepřetržitý provoz služby.

Pobytové služby pro osoby se zdravotním postižením a chronickým onemocněním jsou nebo svou strategií směřují ke službám komunitního charakteru, umožňující těmto lidem zachovat si rodinné a jiné společenské vazby. Pobytové služby jsou nebo usilují o to, aby byly poskytovány v neustavných zařízeních, tj. v domácnostech, které se svým charakterem přibližují bydlení běžné společnosti, tj. v domech či bytech v běžné zástavbě, v nichž je poskytována individualizovaná péče. V důsledku uplatňování těchto principů se bude i nadále snižovat počet uživatelů umístěných v rezidenčních službách ústavního typu.

Sociální pracovníci obcí a ambulantních a terénních sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením či chronickým onemocněním připravují dospívající a mladé dospělé osoby se zdravotním postižením a jejich pečující na osamostatnění těchto osob a nalezení a zajištění vhodné formy podpory v přirozeném prostředí, ze kterého vyšly a budou tak předcházet jejich vstupu do pobytových služeb.

Podpora bydlení může být zajištěna službami:

- pobytová forma – domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení, sociální rehabilitace – pobytová forma,
- terénní forma – podpora samostatného bydlení, pečovatelská služba, osobní asistence, doplněné o odlehčovací služby.

Podpora pracovního uplatnění a jeho alternativy:

- pracovní uplatnění – sociální rehabilitace, sociálně terapeutické dílny,
- podpora osobního rozvoje – centra denních služeb, denní stacionáře.

Vize v oblasti péče o děti se zdravotním postižením

Služby pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením a chronickým onemocněním jsou dostupné na celém území kraje, tj. ve všech obcích kraje dle zjištěných potřeb v území. Podporují život dítěte se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním v přirozeném prostředí a doplňují péči rodiny a dalších komunitních a běžně dostupných veřejných služeb. Základní službou na podporu rodiny s dítětem se zdravotním postižením do 7 let věku je raná péče, která je doplňována službami umožňujícími pracovní uplatnění rodičů či jiných pečujících osob, čas na oddych a vyřízení potřebných věcí jedná se především o denní stacionáře, pečovatelskou službu, osobní asistenci či odlehčovací službu.

Terénní služby jsou časově dostupné pro všechny cílové skupiny dětí se zdravotním postižením a chronickým onemocněním a jejich pečující osoby minimálně v rozmezí od 6 do 22 hodin včetně víkendů a svátků dle potřeb dětí a jejich pečujících osob.

Ambulantní služby pro děti se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním jsou dostupné v pracovní dny minimálně v rozsahu 10 hodin obvykle 7:00 – 17:00 tak, aby rodiče či jiné pečující osoby měli možnost účastnit se ekonomické činnosti, aby mohla být zachována péče ze strany osob blízkých a pečující osoba měla prostor pro vlastní aktivity.

Služby domova pro osoby se zdravotním postižením jsou poskytovány nebo k tomu ve své strategii směřují v neústavních zařízeních, tj. v domácnostech, které se svým charakterem přibližují bydlení běžné společnosti, tj. v domech či bytech v běžné zástavbě, v nichž je poskytována individualizovaná péče. Jsou určeny pro děti s nařízenou ústavní výchovou v domově pro osoby se zdravotním postižením nebo pro děti s vysokou mírou podpory, které nemohou být v domácím prostředí za podpory pečující osoby ani za podpory terénních či ambulantních služeb a využijí nepřetržitý provoz služby.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením - §48 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Domovy pro osoby se zdravotním postižením poskytují služby osobám, jejichž stav odpovídá těžké či úplné závislosti na pomoci jiné fyzické osoby, které využijí nepřetržitý provoz služby.
- Služby reagují na požadavky osob, pro které dosud není dostatečná nabídka pobytových služeb (např. osoby s poruchou autistického spektra) a zajišťují podle potřeb těchto osob odbornou přípravu pracovníků.
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením poskytují služby v domácnostech o maximálně 6 osobách v zařízeních o maximálním počtu 18 uživatelů³.
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením jsou zaměřeny na rozvoj a udržení schopností a dovedností uživatelů, usilují o zvýšení samostatnosti a soběstačnosti těchto osob a o rozvoj dovedností potřebných pro samostatný život a život odpovídající jejich věku. Tomu odpovídá přístup pracovníků služby a nabízené sociálně terapeutické a aktivizační činnosti.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, které jsou službou podporovány např. péče o sebe, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, hospodaření s finančními prostředky, rozvoj hybnosti atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Poskytování péče slouží k doplnění vlastních schopností a dovedností osoby, služba posiluje soběstačnost a samostatnost osoby včetně rozhodování o sobě s využitím kompenzačních pomůcek.
- Pracovníci domovů pro osoby se zdravotním postižením využívají v péči o uživatele odborné znalosti a dovednosti (např. péče o lidi s vysokou mírou závislosti se zaměřením na podporu vnímání, komunikace a pohybových schopností osoby), které jsou nutné vzhledem k míře a povaze závislosti uživatelů a pokud potřebnou péči nemohou zajistit, spolupracují s dalšími odborníky, kteří mohou ovlivnit nepříznivou sociální situaci uživatele (např. logoped, fyzioterapeut, odborník na léčbu bolesti).
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením nabízejí/zajišťují uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).
- Budovy zařízení jsou bezbariérové a budova umožňuje přístup uživatelů do všech prostor, které jsou pro ně určeny. Prostředky investiční výstavby jsou prioritně směřovány na zajištění tohoto požadavku. Ubytování uživatelů je zajištěno v jednolůžkových nebo dvoulůžkových pokojích s vlastním WC a koupelnou/sprchou. Architektonické řešení budov odpovídá potřebám uživatelů a potřebám péče o ně. Rozloha pokoje umožňuje snadné využívání pomůcek, které poskytovatel potřebuje k poskytované péči (zvedák, vozík, pojízdné lehátko, koupací lůžko apod.).
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením nabízejí osobám blízkým uživatele podílet se na péči o uživatele, sdílejí s osobami blízkými své odborné zkušenosti, spolupracují při péči o uživatele s osobami blízkými a dalšími subjekty a to ve všech oblastech běžného života dle provedeného zjišťování potřeb.

---

³ Dle materiálně technického standardu Ministerstva práce a sociálních věcí, 2016.

Týdenní stacionáře - §47 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

- Týdenní stacionáře poskytují služby osobám (dospělým i dětem), jejichž stav odpovídá těžké či úplné závislosti na pomoci jiné fyzické osoby, kde není možné zajistit dostatečnou podporu pečující osoby nebo terénní služby ve večerních a nočních hodinách odpovídající pracovním dnům.
- Týdenní stacionáře jsou zaměřeny na rozvoj a udržení schopností a dovedností uživatelů, usilují o zvýšení samostatnosti a soběstačnosti těchto osob a o rozvoj dovedností potřebných pro samostatný život a život odpovídající jejich věku. Tomu odpovídá přístup pracovníků služby a nabízené sociálně terapeutické a aktivizační činnosti.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, které jsou službou podporovány např. péče o sebe, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, hospodaření s finančními prostředky, rozvoj hybnosti atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Pracovníci týdenních stacionářů využívají v péči o uživatele odborné znalosti a dovednosti (např. péče o lidi s vysokou mírou závislosti se zaměřením na podporu vnímání, komunikace a pohybových schopností osoby), které jsou nutné vzhledem k míře a povaze závislosti uživatelů a pokud potřebnou péči nemohou zajistit, spolupracují s dalšími odborníky, kteří mohou ovlivnit nepříznivou sociální situaci uživatele (např. logoped, fyzioterapeut, odborník na léčbu bolesti).
- Týdenní stacionáře nabízejí/zajišťují uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).
- Prostředky investiční výstavby jsou prioritně směřovány na zajištění bezbariérovosti budov.
- Budovy zařízení jsou bezbariérové, ubytování uživatelů je zajištěno v jednolůžkových nebo dvoulůžkových pokojích s vlastním WC a koupelnou/sprchou. Architektonické řešení budov odpovídá potřebám uživatelů a potřebám péče o ně. Rozloha pokoje umožňuje snadné využívání pomůcek, které poskytovatel potřebuje k poskytované péči (zvedák, vozík, pojízdné lehátko, koupací lůžko apod.)

Chráněné bydlení - §51 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, vyžadujícím vyšší míru podpory, které nemohou žít dlouhodobě ve svém domácím prostředí za podpory pečující osoby a za podpory terénních a ambulantních služeb.
- Služby jsou poskytovány v domácnostech, které se svými charakterem přibližují bydlení běžné společnosti, tj. v domech či bytech v běžné zástavbě, v nichž je poskytována individualizovaná péče.
- Služba chráněného bydlení je zaměřena na rozvoj a udržení schopností a dovedností uživatelů, usiluje o zvýšení samostatnosti a soběstačnosti těchto osob a o rozvoj dovedností potřebných pro samostatný život a život odpovídající jejich věku. Tomu odpovídá přístup pracovníků služeb a nabízené sociálně terapeutické a aktivizační činnosti.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, které jsou službou podporovány např. péče o sebe, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, hospodaření s finančními prostředky, rozvoj hybnosti atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Služba nabízí/zprostředkuje uživateli využití návazných sociálních služeb a dalších subjektů zajišťujících podporu pracovního uplatnění nebo celoživotního učení.
- Chráněné bydlení nabízí/zajišťuje uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče - §52 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Sociální služba poskytovaná ve zdravotnickém zařízení se zaměřuje na poskytování svých služeb k podpoře a rozvoji samostatnosti a soběstačnosti osoby, jejíž stav již nevyžaduje poskytování zdravotní lůžkové péče a na zajištění co nejrychlejšího přechodu uživatele do domácího prostředí s podporou terénních a ambulantních služeb. Pokud není možný návrat do přirozeného prostředí na přechod uživatele do pobytových sociálních služeb - domova pro osoby se zdravotním postižením, domova pro seniory nebo domova se zvláštním režimem. O tomto účelu informuje veřejnost ve svých informačních materiálech.
- Poskytovatel služby aktivně spolupracuje se sociálními pracovníky obcí, sociálními službami, rodinami osoby na dlouhodobém řešení její nepříznivé sociální situace.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, které jsou službou podporovány např. péče o sebe, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, osobní hygiena, samostatný pohyb, hospodaření s finančními prostředky včetně zajištění úhrad za bydlení atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Poskytovatel nabízí/zajišťuje uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).
- Poskytovatel poskytuje sociální poradenství v oblasti sociálních dávek a orientuje uživatele v základních finančních otázkách, tj. podporuje jejich základní finanční gramotnost.

Sociálně terapeutické dílny - §67 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Sociálně terapeutické dílny jsou určeny pro osoby v produktivním věku, resp. pro osoby po ukončení povinné školní docházky, které nejsou v danou chvíli umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce, ale které mají předpoklady pro vykonávání pracovní činnosti.
- Sociálně terapeutické dílny jsou prostupnou sociální službou podporující uživatele služby v umístění na otevřeném nebo chráněném trhu práce.
- Sociálně terapeutické dílny jsou také určeny osobám, které pravděpodobně nedosáhnou dovedností nutných k umístění na otevřeném nebo chráněném trhu práce, s podporou pracovníků jsou schopni rozvíjet nebo udržet si určité pracovní dovednosti.
- Sociálně terapeutické dílny umožňují svým uživatelům žít svůj život v přirozeném rytmu týdne složeném z pracovních a volných dní, připravovat se na uplatnění na trhu práce a vykonávat smysluplnou činnost.
- Sociálně terapeutické dílny jsou zaměřeny především na rozvoj individuálních pracovních dovedností a návyků osob se zdravotním postižením nebo duševním onemocněním a usilují o rozvoj schopností a dovedností potřebných pro samostatný život včetně uplatnění na otevřeném či chráněném trhu práce a život odpovídající jejich věku. Tomu odpovídá přístup pracovníků služby a nabízené činnosti.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, které jsou službou podporovány např. podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, hospodaření s finančními prostředky atd. Z informací poskytovatele musí být patrné, že se zaměřuje především na individuální podporu uživatelů, kteří chtějí získat v budoucnu místo na otevřeném nebo chráněném trhu práce.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Sociálně terapeutické dílny nabízejí/doporučují uživatelům odpovídající kompenzační a rehabilitační pomůcky a úpravy prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové postižení).

Průvodcovské a předčitatelské služby - §42 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Průvodcovské a předčitatelské služby jsou terénní služby zaměřené na individuální podporu uživatele. Služba nahrazuje/doplňuje pouze ty schopnosti a dovednosti uživatele, které vzhledem ke svému zdravotnímu postižení nemůže sám využít. Služba podporuje rozvoj/udržení schopností a dovedností uživatele.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, které jsou službou podporovány např. využívání běžných veřejných služeb, pracovní uplatnění, podpora při uplatňování práv, orientace, návštěva lékaře atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.

Tlumočnické služby - §56 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Tlumočnické služby jsou poskytovány primárně terénní popř. ambulantní formou zejména osobám, jejichž schopnosti jsou sníženy z důvodu smyslového zdravotního postižení, které omezuje nebo ztěžuje běžnou komunikaci. Služba je dostupná dle potřeb uživatelů na území Libereckého kraje.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, které jsou službou podporovány např. využívání běžných veřejných služeb, pracovní uplatnění, podpora při uplatňování práv, orientace, návštěva lékaře atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.

Sociální rehabilitace - §70 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Sociální rehabilitace je poskytována převážně osobám se zdravotním postižením či psychickým onemocněním a je zaměřena na rozvoj a udržení schopností a dovedností uživatelů, usiluje o zvýšení samostatnosti a soběstačnosti těchto osob a o rozvoj dovedností potřebných pro samostatný život a život odpovídající jejich věku. Tomu odpovídá přístup pracovníků služby a nabízené sociálně terapeutické a aktivizační činnosti.
- Sociální rehabilitace je poskytována rovněž osobám, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě osobám z jiných zařízení pro péči o děti a mládež a to již v době před ukončením pobytu tzn. již v době přípravy na odchod ze zařízení, a osobám, které pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí, které by mělo limitující vliv na jejich budoucí vývoj.
- Služba je poskytována především terénní a ambulantní, popř. pobytovou formou s ohledem na řešení nepříznivé sociální situace osoby. Služba je osobám poskytována ve formě, která nejlépe podporuje uživatele v jeho samostatnosti.

- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, které jsou službou podporovány např. péče o sebe, podpora při uplatňování práv, komunikace, orientace, hospodaření s finančními prostředky, pracovní uplatnění atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb, tj. nezužují podporu pouze na jednu či několik oblastí běžného života uživatele (např. jen na podporu při hledání zaměstnání, nebo pouze na podporu ve zvládnání domácnosti).
- Služba spolupracuje s dalšími sociálními a zdravotnickými službami, obecními úřady, úřadem práce eventuálně pracovními agenturami na řešení nepříznivé sociální situace uživatele. Uživateli, který je v péči zdravotnického zařízení nabízí podporu již před jeho propuštěním.
- Poskytovatel poskytuje sociální poradenství v oblasti sociálních dávek a orientuje uživatele v základních finančních otázkách, tj. podporuje jejich základní finanční gramotnost.

Odborné sociální poradenství - §37 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Služba odborného sociálního poradenství poskytuje základní sociální poradenství k řešení nepříznivé sociální situace osoby a odborně řeší konkrétní zakázku (problém) osoby, jejíž řešení přispívá k celkovému řešení **nepříznivé sociální situace dle zaměření poradny.**
- Pokud žadatel nesplňuje podmínky pro poskytování služby, nabízí poskytovatel vhodné řešení jeho nepříznivé sociální situace pomocí jiných sociálních nebo dalších subjektů.
- Provozní doba poskytovaných služeb je časově dostupná pro potenciální uživatele, tzn. je zajištěna i v odpoledních a večerních hodinách, včetně dálkového elektronického, případně telefonického přístupu (telefon/mail).
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob, které jsou službou podporovány dle zaměření odborné poradny např. uplatňování práv v oblasti rodinných vztahů, rozpoznání a ochrana práv v oblasti trestné činnosti směřované na osobu, orientace, hospodaření s finančními prostředky, dluhová problematika atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb. Služba nezužuje svou činnost na plnění zakázky uživatele, ale aktivně nabízí poradenství ve všech oblastech běžného života.
- Služba posuzuje nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a nabízí uživateli možnost řešení jeho nepříznivé sociální situace za přispění dalších subjektů (např. obecního úřadu, Úřadu práce, Finančního úřadu), event. se souhlasem uživatele s těmito subjekty na řešení nepříznivé sociální situace uživatele spolupracuje.

Raná péče - §54 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Raná péče je základní sociální službou poskytovanou dítěti a rodičům či pečujícím osobám o dítě se zdravotním postižením nebo dítě, jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu včetně dětí s poruchou autistického spektra do 7 let věku dítěte. Služba je poskytována terénní formou, popřípadě doplněná ambulantní formou služby.
- Služba podporuje rodinu při pochopení potřeb dítěte se zdravotním postižením, nastavení a zajištění péče pro zvládnutí a podporu rozvoje dítěte v domácím prostředí.
- Raná péče nabízí aktivně své služby. Služba spolupracuje s lékaři, sociálními pracovníky obcí, dalšími institucemi, poskytovateli sociálních služeb a odborníky dle druhu postižení a specifických potřeb dítěte a rodiny tak, aby informace o službě a podpora služby byla dostupná pro všechny cílové skupiny dětí se zdravotním postižením a jejich pečujícím osobám žijícím v Libereckém kraji.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života rodičů a dětí se zdravotním postižením, které jsou službou podporovány např. péče o sebe, příjem stravy, schopnost vyjádřit se, zajištění bezpečí, vzdělávání, hmotné zabezpečení rodiny, rozvoj hybnosti atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Pracovníci Rané péče využívají při poskytování podpory odborné znalosti a dovednosti (např. péče o dítě s vysokou mírou závislosti se zaměřením na podporu vnímání, komunikace a pohybových schopností dítěte), které jsou nutné vzhledem k míře a povaze závislosti dítěte resp. potřebám rodiče a pokud potřebnou péči nemohou zajistit, spolupracují s dalšími odborníky, kteří mohou ovlivnit nepříznivou sociální situaci dítěte resp. jeho rodičů (např. logoped, fyzioterapeut, lékař).
- Poskytovatel nabízí osobám informace o vhodných kompenzačních pomůckách a úpravách prostředí, které mohou snížit závislost dětí se zdravotním postižením na pomoci jiné osoby, podpořit rozvoj jejich schopností nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové, fyzické postižení), event. se podílí na zajištění pomůcek. Služba nabízí a zprostředkovává rodině podporu návazných služeb, které umožní rodičům návrat k pracovní aktivitě, možnost vyřídit si vlastní záležitosti včetně péče o dalšího člena rodiny, odpočinout si. K těmto účelům zprostředkovává podporu např. denního stacionáře, pečovatelské služby, osobní asistence, odlehčovací služby.

Podpora samostatného bydlení - §43 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Služba podpora samostatného bydlení je zaměřena na rozvoj a udržení schopností a dovedností uživatelů. Je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Usiluje o zvýšení samostatnosti a soběstačnosti těchto osob a o rozvoj dovedností potřebných pro samostatný život a život odpovídající jejich věku. Jedním z hlavních předpokladů sociálního začlenění do běžné společnosti je uplatnění na trhu práce. Tomu odpovídá přístup pracovníků služby a nabízené sociálně terapeutické a aktivizační činnosti.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, které jsou službou podporovány např. péče o sebe, péče o domácnost, podpora při uplatňování práv, komunikace, navazování společenských vztahů, orientace, hospodaření s finančními prostředky atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplývá ze zjišťování potřeb.
- Poskytovatel poskytuje základní poradenství žadatelům o službu. Pokud žadatel nesplňuje podmínky pro poskytování služby, nabízí vhodné řešení jeho nepříznivé sociální situace pomocí jiných sociálních nebo dalších veřejných služeb.
- Poskytovatel využívá v péči o uživatele odborné znalosti a dovednosti, které jsou nutné vzhledem k míře a povaze závislosti uživatelů. Pokud situace uživatele vyžaduje péči odborníka popř. jiné služby, zprostředkovává péči jiných odborníků, kteří mohou ovlivnit nepříznivou sociální situaci uživatele (např. ošetrovatelská péče, logopedie, fyzioterapie).
- Poskytovatel uživatelům nabízí/ podporuje je při zajištění odpovídajících kompenzačních a rehabilitačních pomůcek a úprav prostředí, které mohou snížit závislost uživatelů na pomoci jiné osoby, nebo pozitivně ovlivňují jejich nepříznivou sociální situaci (např. smyslové, fyzické postižení).

3 Oblast sociálních služeb prevence – jednotlivci ohrožení sociálním vyloučením

Vize pro jednotlivce ohrožené sociálním vyloučením

Služby sociální prevence jsou zaměřeny na řešení konkrétního negativního sociálního jevu na daném území. S ohledem na efektivitu řešení daného jevu spolupracují s návaznými službami a dalšími subjekty (OSPOD, městské úřady, Policie ČR, školy, úřad práce atd.) a dalšími odborníky dle zjištěných potřeb uživatelů.

Za účelem včasné zachycení osob ohrožených sociálním vyloučením v důsledku např. nenadálé životní situace (úmrť partnera atd.), služby navazují spolupráci s relevantními subjekty, které mohou zprostředkovat nabídku pomoci sociálních služeb např. matriky, úřad práce. Dále vyhledávají osoby ohrožené sociálním vyloučením v terénu a tam, kde je to relevantní nabízejí pomoc v místě jejich přirozeného pohybu.

Služby sociální prevence rozkrývají vznik nepříznivé sociální situace u uživatelů služeb, informují

o těchto jevech obce s rozšířenou působností a další spolupracující subjekty a svým nastavením usilují o předcházení vzniku těchto situací.

Služby sociální prevence jsou poskytovány v takových časech, které umožňují jejich využívání osobami v nepříznivé sociální situaci a zajišťují prevenci krajních řešení životní situace.

Sociální služby prevence mapují situaci osob ohrožených sociálním vyloučením v místě a tematickém zaměření své působnosti. Informují o zjištěné situaci stejně jako o nových negativních sociálních jevech.

Sociální služby prevence vyhledávají rizikové osoby a nabízejí pomoc při řešení nepříznivé sociální situace osob v celém jejím rozsahu. Za tímto účelem mají navázanu spolupráci s dalšími odbornými službami či odborníky, subjekty veřejné správy i dalšími vhodnými subjekty např. provozovateli ubytoven.

Azylové domy pro jednotlivce - § 57 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Azylový dům poskytuje pobytové služby **na přechodnou dobu** osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení, pokud tuto situaci nelze řešit s využitím terénních sociálních služeb a návazných veřejných služeb. Služba spolupracuje s dalšími sociálními službami a veřejnými službami, které mohou přispět k řešení situace v přirozeném prostředí, a svou službu poskytne v situaci, kdy nástroje těchto služeb jsou již vyčerpané.
- Zařízení služby odpovídá podmínkám běžného života a nepodporuje ve vytváření závislosti na službě, nebo na obdobných službách v jiném místě.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života, které jsou službou podporovány např. pracovní uplatnění, hledání bydlení nebo ubytování, hospodařením s finančními prostředky včetně řešení dluhové problematiky atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Poskytovatel se zaměřuje na příčinu nepříznivé sociální situace osoby a motivuje uživatele k jejímu řešení. Za tímto účelem navazuje spolupráci s relevantními odborníky a dalšími návaznými subjekty např. v oblasti léčby závislostí, psychiatrické péče.
- Služba spolupracuje se sociálním pracovníkem obce s rozšířenou působností (ORP) či obce s pověřeným obecním úřadem (POÚ), kde se klient trvale zdržuje, popř. je klient hlášen k trvalému pobytu tak, aby se našlo vhodné bydlení pro klienta.
- Služba spolupracuje dle cílové skupiny se sociálním pracovníkem obce, s pracovníky OSPOD, úřadu práce, školskými zařízeními, Policií ČR, lékaři a dalšími relevantními partnery na úrovni místní samosprávy, s poskytovateli ubytování, zaměstnavateli a dalšími subjekty.
- Služba má vytvořené pracovní postupy pro rozpoznání a práci s uživatelem, který se nachází v rizikové (obtížné) situaci, se kterými se pracovníci služby setkávají nebo se mohou setkat (sebevražedné úmysly, závislost na návykových látkách, domácí násilí apod.). Tým pracovníků je k těmto tématům odborně proškolen a těmito postupy se řídí.

Terénní programy - § 69 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

- Služba terénní programy se zaměřuje především na osoby bez přístřeší, uživatele návykových nebo omamných psychotropních látek, osoby v sociálně vyloučených místech včetně seniorů s nízkým příjmem, osob pracujících v sexbysnyse a jiných osob ohrožených sociálním vyloučením včetně dětí a mladistvých ohrožených sociálně patologickými jevy.
- Cílem služby je vyhledávat, motivovat a podporovat sociálně ohrožené osoby v předcházení či řešení jejich nepříznivé sociální situace. Terénní služba působí preventivně a zabraňuje prohloubení nepříznivé sociální situace.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života, které jsou službou podporovány např. hledání bydlení nebo ubytování, zajištění osobních dokladů, hmotné zabezpečení, prevence a řešení infekčních onemocnění, základní zdravotní péče atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb. Služba svou podporu časově nelimituje, ale poskytuje ji v takové intenzitě a četnosti jakou nepříznivá sociální situace jedince či rodiny vyžaduje.
- Služba má navázanu spolupráci s relevantními subjekty pro řešení nepříznivé sociální situace osoby, např. spolupracuje se sociálním pracovníkem obce s rozšířenou působností (ORP), kde se klient trvale zdržuje, popř. je klient hlášen k trvalému pobytu, s úřadem práce, policií, s OSPOD, s lékaři, majiteli ubytovacích zařízení, s Krajskou hygienickou stanicí a s návaznými sociálními službami (zejména kontaktní centra, detoxifikační jednotky, terapeutické komunity, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, nízkoprahovými kluby pro děti a mládež apod.)
- Služba má vytvořené pracovní postupy pro rozpoznání a práci s uživatelem, který se nachází v rizikové (obtížné) situaci, se kterými se pracovníci služby setkávají nebo mohou setkat (např. sebevražedné úmysly, pohlavní zneužívání apod.). Tým pracovníků je k těmto tématům odborně proškolen a těmito postupy se řídí.

Kontaktní centra - § 59 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Cílem služby je zajistit snižování potencionálních rizik pramenících ze zneužívání jakéhokoli typu návykové látky nebo závislosti na hracích automatech, vč. ekonomických, sociálních a zdravotních dopadů jejich užívání na jedince, osoby blízké a společnost.
- Služba se zaměřuje nejen na terciální prevenci, ale celkově řeší nepříznivou sociální situaci uživatelů drog.
- Služba je poskytována ambulantní a terénní formou v závislosti na potřebách uživatelů s cílem navázání spolupráce a řešení jejich nepříznivé sociální situace.
- Provozní doba služby odpovídá cílové skupině, tzn. je poskytována v době, kdy je možné osoby zastihnout a navázat s nimi kontakt.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života, které jsou službou podporovány např. zajištění osobních dokladů, hmotné zabezpečení, prevence a řešení infekčních onemocnění, základní zdravotní péče atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb. Služba svou podporu časově nelimituje, ale poskytuje ji v takové intenzitě a četnosti jakou nepříznivá sociální situace vyžaduje.
- Služba dle potřeb uživatelů spolupracuje se zdravotnickými službami, návaznými službami pro léčbu závislosti, OSPODem, psychologem, adiktologem, etopedem, se sociálním pracovníkem obce, úřadem práce, školskými zařízeními, Policií ČR a dalšími relevantními partnery na úrovni místní samosprávy, s poskytovateli ubytování, zaměstnavateli a dalšími subjekty.
- Služba dle potřeb uživatelů má navázanu funkční spolupráci tak, aby byla zajištěna posloupanost a návaznost odborné pomoci při léčbě závislosti – detoxifikační jednotky, psychiatrická nemocnice (oddělení pro léčbu závislosti), terapeutická komunita, služba následné péče.
- Služba má vytvořené pracovní postupy pro rozpoznání a práci s uživatelem, který se nachází v rizikové (obtížné) situaci, se kterými se pracovníci služby setkávají nebo mohou setkat (např. sebevražedné úmysly, pohlavní zneužívání apod.). Tým pracovníků je k těmto tématům odborně proškolen a těmito postupy se řídí.

Nízkoprahová denní centra - § 61 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Cílem služby je zachycení a podpora uživatele při řešení nepříznivé sociální situace, která je spojená se ztrátou bydlení, a motivování uživatelů ke změně způsobu života. Služba zároveň zajišťuje ochranu společnosti před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.
- Služba je poskytována ambulantní a terénní formou v závislosti na potřebách uživatele a řešení jeho nepříznivé sociální situace.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života dětí a mladých dospělých, které jsou službou podporovány např. hledání bydlení nebo ubytování, řešení dluhové problematiky, pracovní uplatnění, předcházení rizikovému chování a jeho důsledků, hospodaření s finančními prostředky atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb. Služba svou podporu časově nelimituje, ale poskytuje ji v takové intenzitě a četnosti jakou nepříznivá sociální situace vyžaduje.
- Služba má navázanu spolupráci s relevantními subjekty pro řešení nepříznivé sociální situace osoby, např. spolupracuje se sociálními pracovníkem obce s rozšířenou působností (ORP), kde je klient hlášen k trvalému pobytu, s úřadem práce, Policií ČR, s lékaři, majiteli ubytoven či jiných relevantních ubytovacích zařízení.
- Služba má vytvořené pracovní postupy pro rozpoznání a práci s uživatelem, který se nachází v rizikové (obtížné) situaci, se kterými se pracovníci služby setkávají nebo mohou setkat (např. sebevražedné úmysly, pohlavní zneužívání). Tým pracovníků je k těmto tématům odborně proškolen a těmito postupy se řídí.

Noclehárny - § 63 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Primárním cílem služby je ochrana života a zdraví osob bez přístřeší. Dalším cílem služby je zachycení a podpora uživatele při řešení nepříznivé sociální situace a motivování uživatelů ke změně způsobu života. Služba zároveň zajišťuje ochranu společnosti před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života osob, které jsou službou podporovány např. hledání bydlení nebo ubytování, řešení dluhové problematiky, pracovní uplatnění, předcházení rizikového chování a jeho důsledků, hospodaření s finančními prostředky atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osob v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Služba má navázanu spolupráci s relevantními subjekty pro řešení akutní situace osoby, např. spolupracuje se sociálními pracovníkem obce s rozšířenou působností (ORP), s lékaři, s Policií ČR, majiteli ubytoven či jiných relevantních ubytovacích zařízení, s úřadem práce.
- Služba má vytvořené pracovní postupy pro rozpoznání a práci s uživatelem, který se nachází v rizikové (obtížné) situaci, se kterými se pracovníci služby setkávají nebo mohou setkat (sebevražedné úmysly, pohlavní zneužívání apod.). Tým pracovníků je k těmto tématům odborně proškolen a těmito postupy se řídí.

Telefonická krizová pomoc - § 55 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Služba je zaměřena na širokou cílovou skupinu osob, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci spojené s ohrožením vlastní existence často spojené i s narušením vlastního sociálního fungování, který přechodně není schopen řešit vlastními silami.
- Služba zajišťuje nepřetržitý provoz, tj. 24 hodin denně každý den včetně víkendu a svátků.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života, které jsou službou podporovány v souvislosti s krizovou situací osoby např. vyrovnání se situací a řešením situace spojené s akutním ohrožením zdraví nebo života, ztrátou blízké osoby, pracovního uplatnění, protiprávního chování směřovaného na osobu atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osob v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Služba má navázanou spolupráci s lékaři, školskými zařízeními, Policií ČR, poskytovateli sociálních služeb, sociálními pracovníky obcí a dalšími odborníky a institucemi pro řešení potřeb uživatele.
- Pracovníci krizové pomoci využívají v péči o uživatele odborné znalosti a dovednosti, které jsou nutné vzhledem k povaze situace uživatelů a v případě potřeby odkazují uživatele na další návazné sociální služby, subjekty popř. odborníky, kteří mohou ovlivnit nepříznivou sociální situaci uživatele. Základním odborným předpokladem pro výkon telefonické krizové pomoci je absolvování kurzu telefonické krizové intervence.

Krizová pomoc - § 60 Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Služba je zaměřena na širokou cílovou skupinu osob, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami.
- Provozní doba ambulantně poskytovaných služeb je volena s ohledem na časovou dostupnost služby pro potenciální uživatele (i odpolední popř. večerní hodiny). Služba poskytovaná v pobytové formě má nepřetržitý provoz, tj. každý den včetně víkendu a svátků.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života, které jsou službou podporovány v souvislosti s krizovou situací osoby např. vyrovnání se situací a řešením situace spojené s akutním ohrožením zdraví nebo života, ztrátou blízké osoby, pracovního uplatnění, protiprávního chování směřovaného na osobu atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Služba má navázanou spolupráci s lékaři, školskými zařízeními, Policií ČR, poskytovateli sociálních služeb, sociálními pracovníky obcí a dalšími odborníky a institucemi pro řešení potřeb uživatele.
- Pracovníci krizové pomoci využívají v péči o uživatele odborné znalosti a dovednosti, které jsou nutné vzhledem k povaze situace uživatelů a pokud potřebnou péči nemohou zajistit, spolupracují s dalšími odborníky, kteří mohou ovlivnit nepříznivou sociální situaci uživatele. Základním odborným předpokladem pro výkon krizové pomoci je absolvování kurzu krizové intervence.

Služby následné péče - § 64 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

- Cílem služby je podpořit osobu, která absolvovala předchozí léčbu či abstinuje, v jejím sociálním začlenění a zvládnutí samostatného života.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života, které jsou službou podporovány např. hledání bydlení nebo ubytování, řešení dluhové problematiky, pracovní uplatnění, předcházení rizikovému chování a jeho důsledků, hospodaření s finančními prostředky atd.
- Poskytovatel zjišťuje nepříznivou sociální situaci osoby v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Služba má navázanou spolupráci s lékaři, zdravotnickými zařízeními, sociálními pracovníky obcí, úřadem práce, návaznými sociálními službami a dalšími odborníky dle zjištěných potřeb uživatelů.

Intervenční centra - § 60a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

- Cílem služby je pomoc obětem domácího násilí, ale i dalším osobám, které jsou domácím násilí přítomny.
- Služba je místně dostupná pro celé území Libereckého kraje.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblastí potřeb běžného života souvisejících s domácím násilím, které jsou službou podporovány např. hledání bydlení nebo ubytování, ochrana dětí před domácím násilím a jeho dopady, využití institutu vykázání, hmotné zabezpečení, zajištění bydlení nebo ubytování atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci osoby či rodiče s dětmi v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb.
- Služba má navázanou spolupráci s Policií ČR, sociálními pracovníky obcí, OSPOD, psychology, lékaři a dalšími odborníky a institucemi, kteří se podílí či mohou přispět k řešení situace, včetně organizací, jež se zaměřují na práci s násilnou osobou (agresorem). Služba má rovněž navázanou spolupráci s odborníky na práci s dětmi, které byly domácím násilí přítomny.

4 Oblast sociálních služeb prevence – rodiny s dětmi a děti ohrožené sociálním vyloučením

Vize v oblasti služeb prevence – rodiny s dětmi a děti ohrožené sociálním vyloučením

---

Pomoc rodinám s dětmi je poskytována v prvé řadě v domácím prostředí rodiny. Sociální služby zaměřené na pomoc rodinám s dětmi navazují spolupráci s obcí, s úřadem práce, pronajímateli bytů atd. za účelem zajištění bydlení rodinám, které přišli o přístřeší.

Sociální služby usilují o včasný záchyt rodiny s dětmi a dětí ohrožených sociálním vyloučením a za tímto účelem navazují spolupráci se subjekty, které mohou toto ohrožení zachytit dříve.

Jednotlivé služby sociální prevence jsou zaměřeny na řešení konkrétního negativního sociálního jevu na daném území. S ohledem na efektivitu řešení daného jevu spolupracují s návaznými službami a dalšími subjekty (OSPOD, Policie ČR, školy, úřad práce, probační a mediační služba, pedagogicko-psychologické poradny atd.) a dalšími odborníky dle zjištěných potřeb uživatelů.

Služby sociální prevence se zaměřují na příčinu nepříznivé sociální situace rodin s dětmi a dětí, mapují sociálně patologické jevy týkající se rodin s dětmi a dětí na daném území a informují o těchto jevech obce s rozšířenou působností a další spolupracující subjekty.

Služby sociální prevence pro rodiny s dětmi a děti ohrožené sociálním vyloučením jsou poskytovány v takových časech, které umožňují jejich využívání osobami v nepříznivé sociální situaci a odpovídají sociálně patologickým jevům, na které reagují.

Sociální služby prevence mapují situaci osob ohrožených sociálním vyloučením v místě a tematickém zaměření své působnosti. Informují o zjištěné situaci stejně jako o nových negativních sociálních jevech.

Sociální služby prevence vyhledávají rizikové osoby a nabízejí pomoc při řešení nepříznivé sociální situace osob v celém jejím rozsahu. Za tímto účelem mají navázanu spolupráci s dalšími odbornými službami či odborníky, subjekty veřejné správy i dalšími vhodnými subjekty např. provozovateli ubytoven.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - §65 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Služby jsou zaměřeny na posilování kompetencí rodičů a pečujících osob k řešení nepříznivé sociální situace rodiny v jejím přirozeném prostředí. Služba působí především preventivně, jejím cílem je včasné zachycení rodiny v nepříznivé sociální situaci a snaha zabránit jejímu prohloubení (např. neschopnost platit nájemné, selhávání v oblasti péče o děti). Služba aktivně oslovuje a vyhledává osoby z cílové skupiny.
- Provozní doba služby odpovídá potřebám cílové skupiny. Služba je poskytována dle potřeb uživatelů ve všední den včetně odpoledních a večerních hodin popřípadě o víkendu.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života rodiny, které jsou službou podporovány např. pracovní uplatnění, zajištění zdravotní péče pro děti, hospodařením s finančními prostředky atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci rodiny s dětmi v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb. Služba svou podporu časově nelimituje, ale poskytuje ji v takové intenzitě a četnosti jakou nepříznivá sociální situace rodiny vyžaduje.
- Služba spolupracuje při řešení nepříznivé sociální situace osob s pracovníky OSPOD, školskými zařízeními, sociálními pracovníky ORP, úřadem práce, majiteli ubytovacích zařízení, návaznými službami a dalšími odborníky dle potřeb dítěte a rodiny (např. dobrovolnická centra).
- Služba má vytvořené pracovní postupy pro řešení obtížných situací, se kterými se pracovníci služby setkávají (šikana, pohlavní zneužívání, domácí násilí, užívání návykových látek apod.). Tým pracovníků je k těmto tématům odborně proškolen a těmito postupy se řídí.

Azylové domy pro rodiny s dětmi - § 57 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Azylový dům poskytuje pobytové služby na přechodnou dobu rodičům s dětmi v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení, pokud tuto situaci nelze řešit s využitím terénních sociálních služeb a návazných veřejných služeb.
- Hlavním cílem služby je zajistit stabilizaci rodiny pro překonání nepříznivé sociální situace a zprostředkování navazujících služeb včetně využití veřejných služeb.
- Služba spolupracuje se sociálními službami a veřejnými službami, sociálními pracovníky obecních úřadů, zejména OSPOD, které mohou přispět k řešení situace v přirozeném prostředí, a svou službu poskytnou v situaci, kdy nástroje těchto služeb jsou již vyčerpány.
- Struktura, prostředí a způsob poskytování služby umožňuje zachovávat rodinný model fungování (v samostatných domácnostech), nepodporuje ve vytváření závislosti na službě, nebo na obdobných službách v jiném místě. Služba podporuje přirozený rodinný život uživatelů, tj. nepodporuje tendence uživatelů k životu ve skupině. Prostor služby koresponduje se sociální situací dané osoby a motivuje k odchodu.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života rodiny, které jsou službou podporovány např. hledání bydlení nebo ubytování, pracovní uplatnění, zajištění zdravotní péče pro děti, hospodařením s finančními prostředky atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci rodiny s dětmi v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb. Služba svou podporu časově nelimituje, ale poskytuje ji v takové intenzitě a četnosti jakou nepříznivá sociální situace rodiny vyžaduje.
- Služba má vytvořené pracovní postupy pro rozpoznání a práci s uživatelem, který se nachází v rizikové (obtížné) situaci, se kterými se pracovníci služby setkávají (nebo mohou setkat (např. sebevražedné úmysly, závislost na návykových látkách, domácí násilí apod.). Tým pracovníků je k těmto tématům odborně proškolen a těmito postupy se řídí.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež - §62 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Cílem služby je zachytit děti, mládež a mladé dospělé ohrožené společensky nežádoucími jevy a vytvářet podmínky k předcházení vzniku či k řešení jejich nepříznivé sociální situace.
- Služba je poskytována ambulantní a terénní formou v návaznosti na potřeby uživatelů a způsob života s cílem navázání spolupráce a řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba aktivně vyhledává děti, mládež a mladé dospělé ohrožené užíváním návykových látek a dalšími sociálně patologickými jevy.
- Provozní doba služby odpovídá potřebám cílové skupiny. Je poskytována ve všední den v odpoledních a večerních hodinách, včetně prázdnin.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života dětí a mladých dospělých, které jsou službou podporovány např. hledání bydlení nebo ubytování, vzdělávání, předcházení rizikovému chování a jeho důsledků, rozpoznání a řešení trestné činnosti zaměřené na osobu atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci dětí a mladých dospělých v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb. Služba svou podporu časově nelimituje, ale poskytuje ji v takové intenzitě a četnosti jakou nepříznivá sociální situace vyžaduje.
- Služba má vytvořené pracovní postupy pro rozpoznání a práci s uživatelem, který se nachází v rizikové (obtížné) situaci, se kterými se pracovníci služby setkávají nebo mohou setkat (např. sebevražedné úmysly, pohlavní zneužívání, závislost na návykových látkách, problémy v rodině apod.). Tým pracovníků je k těmto tématům odborně proškolen a těmito postupy se řídí.
- Služba spolupracuje při řešení situace jednotlivých osob dle cílové skupiny se sociálním pracovníkem obce, úřadu práce, Policií ČR, s pracovníky OSPOD, školskými zařízeními, probační a mediační službou a dalšími relevantními partnery na úrovni místní samosprávy, zaměstnavateli a dalšími subjekty a návaznými službami dle potřeb uživatele.

Domy na půl cesty - § 58 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

---

- Služba poskytuje pobytové služby na přechodnou dobu mladistvým a osobám do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě osobám z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, osobám, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby, popř. osobám vyrůstajícím v nefunkčním rodinném prostředí, u kterých v souvislosti s osamostatněním hrozí nebo dochází k sociálnímu vyloučení. Služba je poskytována v případě, že tuto situaci nelze řešit s využitím terénních a ambulantních sociálních služeb, jiných veřejných služeb a přirozených zdrojů.
- Služba podporuje uživatele v osvojení návyků, dovedností a zajištění podmínek nezbytných pro samostatný život a začlenění do běžné společnosti, především s důrazem na získání pracovního uplatnění.
- Poskytovatel informuje veřejnost a zájemce o službu o své činnosti v Katalogu sociálních služeb Libereckého kraje na svých internetových stránkách uvedením oblasti potřeb běžného života dětí a mladých dospělých, které jsou službou podporovány např. hledání bydlení nebo ubytování, řešení dluhové problematiky, pracovní uplatnění, předcházení rizikovému chování a jeho důsledků, hospodaření s finančními prostředky atd.
- Poskytovatel rozkrývá nepříznivou sociální situaci dětí a mladých dospělých v celé její šíři a následně poskytuje základní poradenství a odpovídající podporu doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplývá ze zjišťování potřeb.
- Služba spolupracuje dle potřeb cílové skupiny se sociálním pracovníkem obce, s pracovníky OSPOD, úřadu práce, školskými zařízeními, Policií ČR a dalšími relevantními partnery na úrovni místní samosprávy, s poskytovateli ubytování, zaměstnavateli a dalšími subjekty.
- Služba má vytvořené pracovní postupy pro rozpoznání a práci s uživatelem, který se nachází v rizikové (obtížné) situaci, se kterými se pracovníci služby setkávají nebo mohou setkat (sebevražedné úmysly, pohlavní zneužívání apod.). Tým pracovníků je k těmto tématům odborně proškolen a těmito postupy se řídí.

ZPRACOVATEL: QQT, S.R.O.

TELEFON: 603 454 450

MAIL: CTVRTNIK@QQT.CZ

WWW.QQT.CZ

KONTAKTNÍ OSOBA: PHDR. JAKUB ČTVRTNÍK